

‘Zorg en politiek moeten gezamenlijk optrekken’

Tijdens het Eerstelijns gala ontving ze de prijs voor ‘Aanstormend talent’. Ze beschouwt het als een aanmoedigingsprijs aan het begin van haar politieke carrière. Reden genoeg om kennis te maken met PvdA-Tweede Kamerlid Marith Rebel-Volp.

Marith Rebel-Volp is sinds september 2013 Tweede Kamerlid voor de PvdA. Daarvoor werkte ze een aantal jaar als huisarts in Amsterdam-West. ‘Dat is een hele overstap’, geeft Rebel toe. ‘Het huisartsenvak is het mooiste vak dat er is, maar zorg staat hoog op de politieke agenda en ik was het niet altijd eens met de aldaar genomen besluiten. Ik realiseerde me dat ik me voor mijn eigen patiënten goed kan inzetten in de huisartsenpraktijk, maar dat ik dat in Den Haag voor een veel bredere groep kan doen. Het is goed als iemand uit het veld de zorg voor het voetlicht kan brengen in het politieke krachtenveld. Daarbij had ik als sociaaldemocraat diep in mijn hart wel politieke ambities. Bij mijn aanmelding was het absoluut niet logisch om te denken dat ik in de Tweede Kamer zou komen. De PvdA stond in die periode heel slecht in de peilingen. Mijn aanmelding viel wel op: er zijn niet veel mensen die vanuit de zorg de politiek ingaan, de omgekeerde route komt veel vaker voor.’

Relativerend

Dat Rebel eind september 2013 reeds in de Kamer kwam, kwam voor haar ook als een verrassing. ‘Dat betekende

dat ik ineens op zeer korte termijn afscheid moest nemen van mensen van wie ik al zo lang de huisarts was. Dat heeft me veel gedaan. Ik ben op een zaterdag nog teruggegaan naar de praktijk tijdens de griepvaccinatie en

kelen van hulp, dat is gewoon nodig. En ik moet ook zaken meer loslaten. Anderzijds: als huisarts begon ik om 8.00 uur met de praktijk, nu kan ik de kinderen eerst naar school brengen, dat compenseert het vele avondwerk.’

Een politicus moet geduld hebben, geen kortetermijn-successen verwachten

heb daar een deel van de patiënten weer ontmoet. Ook zal ik er graag waarnemen komende zomer, de praktijk heeft een warm plekje in mijn hart. Peinzend: ‘Alleen is het nog de vraag hoe ik mijn huisartsenregistratie kan behouden, want Tweede Kamerlid zijn is méér dan een fulltime baan.’

Is er dan nog sprake van een goede balans tussen privé en werk? Ze reageert met opgetrokken wenkbrauwen: ‘Vraag je dat ook aan mannelijke collega’s?’ Er is inderdaad wel wat veranderd in haar privéleven. ‘Ik ben inventief geworden met het inscha-

Glimlachend: ‘Mijn oudste die net op de middelbare school zit, vindt mijn Kamerlidmaatschap daar niet het vermelden waard. En mijn jongste van vijf jaar vond mijn werk als huisarts vele malen interessanter dan mijn huidige werk. Dat relativeert geweldig.’

Mammoettanker

Vereist het vak van huisarts een lange studie, voor het Kamerlidmaatschap daarentegen bestaat geen opleiding. Rebel: ‘Ik heb me ingelezen in talloze dossiers en ik maak dankbaar gebruik van de enorme kennis van de beleidsmedewerkers.’ De eerstelijnszorg zit echter niet in haar portefeuille. ‘Ik heb regelmatig overleg met de collega-Kamerleden die wel verantwoordelijk zijn voor zorgonderwerpen, maar ik kan zo wel met enige afstand naar de zorg kijken. De thema’s in mijn portefeuille zijn overigens direct aanpalend aan de eerstelijnszorg. In mijn spreekkamer zag ik natuurlijk ook drugsproblematiek, alcoholmisbruik

Thema’s in de portefeuille van Marith Rebel

Vrijheid en Justitie:

prostitutie, huiselijk geweld en kindermishandeling, drugs, seksueel misbruik en zedendelicten, mensenhandel.

Zorg:

drugs, alcohol, roken.

Marith Rebel tijdens het Eerstelijns Gala in december 2013, waarbij zij de award voor "Aanstormend talent" heeft ontvangen. (Foto: Studio Oostrum)

en de gevolgen van huiselijk geweld. Ik heb de verhoging van de leeftijd voor tabaksaankoop naar achttien jaar mogen verdedigen in de Kamer op mijn verjaardag. Dat voelde als cadeau: in het kader van preventie is dat een belangrijke stap om een verandering in de maatschappij te starten. Dat geldt ook voor de verstrekking van alcohol vanaf 18 jaar. Het is belangrijk om jongeren zo lang mogelijk gezond te laten opgroeien.'

Rebel vindt het mooi dat ze de tabakswet er doorheen kon krijgen, al stond deze wel al veertien jaar op de agenda. 'Denk je eens in', zegt ze: 'Veertien jaar. Dat betekent dus dat je als politicus een hoge mate van geduld moet hebben. Je moet geen kortetermijn-successen verwachten, het gaat echt om de stip aan de horizon. Een collega-kamerlid vergelijkt het met een mammoettanker, waarvan je de koers één graad wijzigt. Maar dat betekent uiteindelijk wel dat je in een andere haven terecht komt!'

Gezondheidsverschillen

Terug naar haar portefeuille. 'Bij het signaleren van bijvoorbeeld huiselijk geweld zijn eerstelijnszorgverleners van groot belang', stelt Rebel. 'Zij zijn als het ware de oren en ogen van de zorg van de maatschappij. De basis van een goed georganiseerde gezondheidszorg is de eerste lijn. Dat belang wordt gelukkig nu ook erkend.' Ze heeft de veranderingen in de eerstelijnszorg van nabij meegemaakt. 'Er komt meer op het bordje van de eerste lijn en dat kan wat mij betreft ook. Maar dan moet de eerste lijn slim organiseren, dat kan een zorgverlener niet alleen, het moet teamwerk zijn. Alleen dan kunnen we komen tot de beste zorg voor mensen in de buurt, met ruimte voor maatwerk.'

Rebel kijkt het breder: 'Natuurlijk is zorg in de buurt niet het primaire doel. Voor mij is een van de belangrijkste drijfveren in de politiek: het verkleinen van de gezondheidsverschillen die er bestaan op basis van sociaaleconomi-

sche status. Het kan toch niet zo zijn dat mensen in Amsterdam West zeven jaar korter leven, met veel meer jaren in ervaren ongezondheid, dan mensen uit Amsterdam Zuid. Ik geloof dat het mogelijk is om deze achterstand te verkleinen door in te zetten op juist beleid. Met onder andere preventie, voorkomen van overgewicht, roken, aanpak verslaving en dergelijke. Zaken die we vanuit Den Haag goed kunnen ondersteunen, maar waarbij de inzet van de eerste lijn essentieel is. Naast betere kwaliteit van leven leidt het op de lange termijn ook tot lagere zorgkosten', zegt ze. 'In die aanpak moeten politiek en zorg gezamenlijk optrekken. We moeten elkaar niet bevechten, niet tegenover elkaar staan. Het gaat juist om het gezamenlijk zoeken hoe we de zorg – die al goed is – vasthouden en verder verbeteren.'

Gerda van Beek